

CAP

VERNELL

Nº 79-80

CAPDEPERA - CALA RAJADA

JULIOL-AGOST 1987



es cocover

portalet



EL DIVORCI

Aquest vent cald que puja del desert i aquesta xardor a l'entreuix, banyat, que no sé què és pitjor, si la calrada que em surt de dedins o la calor, insuportable, africana, i a Capdepera no hi ha parc de bombers, hi haurà de venir el batle a apagar el foc, i el Portalet sense enllestir. Quina mania amb el Portalet, d'admirar l'habilitat d'en Jordiet-Ignasi per treure's el mort del damunt i la bleda aquella, "jo no en sé", l'altra, "jo tampoc", i en Pep, com una persiana, que si ara el que vol la gent és anar a fer la berena baix els Pins de les Vegues, i jo, suadota, prement un Portalet que no surt amb el fogatge d'aquest devuit de juliol "dia de plor i dol, dia que mai no es voldria".

Revista d'estiu, Portalet d'estiu, a la platja, que no m'ocorri com l'any passat, principi d'insolació, oli solar sis de protecció, tanmateix m'agrada tota torradeta i ell vengui fer-me moixonies per tot el cos. I ara aquests pensaments, ella, l'altra, tan presumidona a Sa Mesquida, les té crivellades, les meves com dues magranes altives. Xafogor que rellisca sobre la pell, sensual, baf que afebleix els sentits, tots menys un, el pecador. I el Portalet sense argument, orfe, patint aquest aire, irrespirable, al telediario cents de cadàvers acalorats, l'horabaixa obrirà la porta de la cuineta i farà un estar d'àngels.

Els malucs un xic esponjosos si que els tenc, ara el cul petit, les coses com són, quina obsessió, els malucs, el Portalet, foli i mig mecanografiat a doble espai, ben pensat, elaborat, planxat, emmidonat, sospesant pros i contres perquè agradi a la gent assenyada, i jo, regalimosa, quin patir, els malucs, els pits, el Portalet.

Els m'untaré de pomada, el Portalet no, aquesta calor, insufrible, no em deixa escriure, sent la clau al pany, és ell...

el petit guèiser
brolla neu blanca
que em remulla
els mugrons
Portalet.

PLAÇA DES SITJAR

HEM FET AQUEST NÚMERO:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Lluçia Sirer
 M^a Antònia Nadal
 Jaume Fuster
 Bàrbara Flaquer
 Ani Muñoz
 Toni Amorós
 Gabriel Torres

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL
 BALEAR.

Capdepera - Cala Rajada

JULIOL-AGOST 1987

Carrer d'es Port, 43

Capdepera

Depòsit Legal: P.M. 497/80

Imprimeix:

APÓSTOL Y CIVILIZADOR, Petra.

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

VACANCES Com cada any per aquest temps, ens prenem unes vacances. Bé, qui les se pren és el Pare Salustiano Vicedo, de la impremta "Apóstol y Civilizador", de Petra, que és on ens fan "Cap Vermell". Se les mereix de tot punt aquell bon home i nosaltres aprofitam per anar a torrar la panxa al sol. Així que ja ho sabeu, no ens tornarem a veure fins el mes de setembre. Gràcies, perdonau les molèsties i romaneu atents a la pantalla.

ACCIDENTS Devora la Creu Roja de Sant Llorenç s'investiren dos automòbils que circulaven en direcció contrària. Llamentablement els dos eren del poble. Un era una furgoneta de peix que conduïa en Sebastià Sansó, i l'altre un taxi conduït per Pere Gil. Conductors i passatgers varen haver de ser hospitalitzats amb lesions de distinta consideració. També hi ha hagut diversos accidents, darrerament, en els nostres nuclis de població, més o menys greus, com sempre passa i més a l'estiu. Deim això per cridar l'atenció sobre un punt realment conflictiu de la circulació urbana on, adesiara, hi ha topades, i aquest és el creuer de l'Autovia Juan Carlos I amb l'Avinguda Mallorca. ¿No seria hora que l'Ajuntament considerés la possibilitat de semaforitzar aquest punt negre, al menys durant la temporada de màxima afluència d'automòbils?

DISC Insistim en el tema. Dels accidents no sempre en tenen la culpa els usuaris. A vegades les males o nul·les senyalitzacions en són les responsables. Així que cal mirar-s'hi. En el carrer Cala Gulla, creuer amb carrer Camamil·leres, hi hauria d'haver una senyal de direcció prohibida, baixant cap a Elionor Servera. La senyal no hi és i són molts els que s'hi fiquen, amb el perill consegüent. L'anomalia fou comunicada a la Policia Municipal, fa més de dos mesos. Com si res.

ASFALT No, no ens passa per alt. A la fi, els carrers de Capdepera han rebut la definitiva capa d'aglomerat asfàltic i, certament, al menys aparentment, ha quedat d'allò millor. Aquestes són les notícies que ens agrada donar. Sense fer-nos oblidar, tampoc, l'assumpte de les aceres. I és que no ens passa pel coll.

EXPOSICIÓ On sí intervé en Joan Rai és a l'exposició que organitza la galeria Barbassa sota el títol de "Artistes nostres". Romanrà oberta fins el dia 22 d'agost i en ella podrem veure, a part de l'obra d'en Joan, la producció de Catalina Amorós, Gabriel Carbonell, Juan Loshuertos, Sebastià Massanet, Bartomeu Puig, Terrassa Quetglas i Joan Sopa. Distints estils, distintes concepcions de l'art, i un denominador comú: la Comarca de Llevant. Efectivament, Artistes Nostres.

FOC Cada estiu ens duim un parell de retgirones amb l'assumpte del foc. Enguany, per ara, l'incendi més espectacular que s'ha produït fou el proppassat dia 27 de juliol i afectà a les finques de Son Cuera, Mitjà Gran i Ca'n Polet. Cremà rostoll, arbres i, fins i tot, pals del telègraf. Esperam que sigui el darrer de la temporada.

LLUM Un zona molt àmplia del casc urbà de Cala Rajada, concretament tota la zona de ponent, ha rebut un nou enllumenat, substituint el fins ara existent, molt precari. Benvingut sia. Ara cal no oblidar-se que a alguns carrers de Cala Rajada hi ha faroles que s'han caigut de velles i encara no han estat reposades, i que a Capdepera hi ha molts de carrers en que l'enllumenat brilla... per la seva absència.

MALA SORT En dugueren els nins i responsables del segon torn de l'acampada d'estiu, a baix del Coll de Marina, devora Sa Mesquida. Trobaren la pitjor setmana de juliol que recordam, amb mal temps i pluges que, de segur, no permeteren que la festa fos completa. De qualsevol manera, l'acampada arribà al final i això no haurà deixat d'esser una experiència més. Un vespre hagueren d'anar a romandre a Cala Moltó. D'aquest món tan interessant com poc conegut de l'organització d'acampades, prometem ocupar-nos-en amb més deteniment, mitjançant una entrevista a algun dels responsables.

FESTES S'acosten Sant Roc i Sant Bartomeu i encara no hem vist cap programa de festes. No passa d'hora. L'únic que sabem és que, a darrera hora, per devers l'Ajuntament han hagut d'enviar a demanar en Toni Bonet, l'ex-regidor de festes i saraus, perquè no sabien com treure'n aguller. Pel que fa a les ja passades festes d'El Carme, dir que es desenvoluparen dins el ritme i clima habituals, destacant l'actuació de la sorprenent Orquestrina d'Algaida i la molt interessant taula rodona sobre urbanisme, molt concorreguda, i moderada pel col.laborador de "Cap Vermell", en Pep Terrassa. Vistosa, com sempre, la processó marítima.



APARTAMENTS Ja hem vengut reflexant, insistentment, l'allau de noves construccions turístiques que s'han duit a terme durant l'últim any. I el que ens espera. El que volem dir, avui, és que a més de molts, els nous edificis resulten sovint antiestètics. Exemple: el bloc edificat a Sa Font de Sa Cala. Des de la carretera és monstruós. L'arquitecte es deu haver quedat d'allò més a pler. I a més, segons ens han dit, s'han autoconectat a la depuradora de la zona, sense encomanar-se ni a Déu ni a Santa Maria, ni demanar si deuen res. Està bé això. Les coses ben fetes sempre hi estan.

BANDA Quan tots esperàvem que la Banda de Música ens oferiria els seus habituals concerts d'estiu, els diumenges decapvespre, hem vist com aquests no es produïen. La causa, segons se'ns ha dit, no és altra que la manca d'acord econòmic amb l'Ajuntament. I nosaltres que pensàvem que tocaven per afició!



RECULL En Sebastià Nebot i Esteva ha duit a terme un interessant i exhaustiu treball de recopilació de gloses que ha recollit sota el títol de "Gloses de l'amo en Miquel "Pruna" i altres glosadors de Capdepera". El resultat d'aquesta tasca és un llibre de més de cent pàgines, autèntica joia per als aficionats al gènere. Li agraïm que hagi tengut la deferència d'enviar un exemplar de l'obra a "Cap Vermell", i sols ens resta el fer una rectificació a l'adjudicació que fa a en Joan Rai de l'autoria de les "Dècimes afuades" i els "Romanços gabellins", publicats a la nostra revista sota el pseudònim de Es Pastor de Son Perdiu. Feim aquesta rectificació a petició del propi Joan Rai, que per res ha intervengut en les esmentades seccions. Aclarit queda.

MUNICIPALERIES Tal i com es preveia, en Joan Pascual estarà al front dels destins de l'Ajuntament per quatre anys més. D'això i d'altres qüestions ens en parla a l'entrevista que us oferim a les pàgines centrals. Mentrestant, en Salvador Moll s'ha donat de baixa del CDS i ara va per lliure. Ell, juntament amb els regidors del PSOE i els de Esquerra Unida, presentaren una moció alternativa per a la formació de les distintes comissions municipals, proposta que fou derrotada pels vots d'UM, CDS i AP. Els integrants de la Comissió de Govern, designats pel batle, seran: Antoni Alcover, Xisco Terrassa, Antoni Muntaner i Jaume Bonnín. Els tinentes de batle seran, segons resolució de la batlia, Primer, Antoni Alcover; Segon, Francesc Terrassa; Tercer, Antoni Muntaner; Quart, Jaume Bonnín. Les distintes comissions estarien presidides, la d'Urbanisme, Antoni Alcover; Hisenda, Miquel Sirer; Interior, Gabriel Bernat; Cultura, Antoni Muntaner; Sanitat, Ferran Peñalver. A més hi hauria delegacions de la batlia, a saber: Urbanisme, Antoni Alcover; Vies i Obres, Xisco Terrassa; Esports i Educació, Pep Gallego; Cultura i Festes, Antoni Muntaner; Assumptes Socials, Mateu Mercant; Pesca i Port, Mateu Mercant; Sanitat, Ferran Peñalver; Transports i Comunicacions, Pere Nadal; Turisme, Bartomeu Bauzá i Antoni Alcover; Agricultura i Pòsit, Jaume Bonnín; Enllunyat i Cementeri, Gabriel Bernat. Les darreres notícies que tenim apunten a que els regidors del PSOE i Esquerra Unida s'haurien negat a acceptar la presidència de cap comissió ni delegació. Les negociacions seguien.

Algunes coses criden l'atenció de tot el que queda dit. En primer lloc, l'espectacular fuga d'en Salvador Moll del CDS. Pareix que en Salvador anava per batle i que a la vista que la cosa estava malament, hauria iniciat negociacions amb distintes forces polítiques, d'esquena al seu propi partit. És a dir, per lliure. Aquest i no altre hauria estat el motiu de l'escisió. Així mateix resulta sorprenent la "desaparició" d'en Xisco Terrassa de la presidència de la Comissió d'Urbanisme. Segons sabem, ha estat des del propi CDS que no s'ha acceptat la dita presidència. El que no sabem, i ens intriga, és per què.

Sigui com sigui, am els seus propis vots, més els dos que queden del CDS i el d'AP, a en Joan Pascual li esperen quatre anys certament confortables, si les coses no es torcen. I no pareix que en duquin camí de tancar-se.

romanços gabellins

No són res ses eleccions,
no és res, no, s'anar a votar,
lo més divertit comença
quan ses urnes s'han tancat
i es polítics se n'adonen
que si volen governar
i no tenen majoria,
es calçons s'han de baixar.
Això és lo que a Capdepera
fa quatre anys que va passar
i lo que ara, altra vegada,
passa a n'en Joan Pascual.
No li queda més remei
que haver de negociar
amb tota s'oposició,
oferint o baratant,
mercadejant llos i càrrecs,
posant, afegint, llevant,
mirant, amb una paraula,
que es carro municipal
surti d'es clot en que es troba,
surti d'aquest entrebanc.
No pareix, per lo que sé,
que existeixi, en general,
un clima massa adient
i que aquest pic, més que mai,
s'oposició prefereix
a s'oposició quedar,
fent es paper que li toca,
és a dir, fiscalitzant
sa tasca d'es qui governen,
o pretenen governar.
Mentrestant, com deveu sebre,
com no deveu ignorar,
en Salvador Moll Vaquer
es seu partit ha deixat
i es declara independent,
de tot compromís lliurat.
Lo d'en Salvador es preveia
i és tan gros es desencant
de no ser batle, que crec
que lo que s'ha d'esperar
és que acabi per fugir
de tota s'activitat
política, succeint
lo que ja estava cantat.

ES PASTOR DE SON PERDIU

ara va de bo!

¿ENS SABRIEU DIR PER QUÈ S'HAN INSTAL·LAT FAROLES
NOVES A CALA RAJADA SENSE HAVER CANVIAT O REPOSAT
LES ANTIGUES, VELLES O INSERVIBLES?

Resposta: ¿Serà per electoralisme?

LA NETEJA DE CARRERS I PLACES DEIXA MOLT QUE
DESITJAR. ¿SOM CADA VEGADA MÉS BRUTS? ¿HEM DE
FER CADASCÚ EL NOSTRE REDOL?

Resposta: Vostès mateixos.

¿QUÈ FEIM AMB MOLTS DE SOLARS DE DINS EL POBLE
CONVERTITS EN AUTÈNTICS FEMERS? ¿HEM DE PEGAR
FOC A LA BRUTOR ACUMULADA?

Resposta: ¿I els propietaris, què?

¿CREIS VOSALTRES QUE EL SERGENT TERRON I ELS
SEUS HOMES "TOT TERRENY" SERAN CAPACOS DE PAL·LIAR
EL RENOUER DE LES NITS CALARAJADERES?

Resposta: Sí. (O no?)

¿SABEU QUE, ENCARA QUE NO MASSA ESPECTACULARS,
ES SEGEIXEN PRODUINT PETITS ROBATORIS A ESTA-
BLIMENTS COMERCIALS I CASES PARTICULARS?

Resposta: Això no necessita respostes sinó solu-
cions.

¿ENCARA NO HEU FOTUT AMB EL CAP A ALGUNA DE LES
MÚLTIPLES BRANQUES SALVATGES QUE SOBRESURTEN
DELS MURS DE LES FINQUES URBANES?

Resposta: Si hi heu fotut, i ja que l'Ajuntament
no hi fa res, agafau tisoires o serra, i anau
per feina.

PREGUNTAIRE



RETALLS

- Si els "hongos" fossin esclata-sangs, aquest estiu podríem menjar molt de llom torrat.

- Les mentides tenen les cames curtes, però corren més...

- Les relacions comercials entre Espanya i la República Popular de Xina, es limiten als "xinitos" de la sort?

- A la platja de l'Agulla, l'arena és el que hi ha davall dels turistes, les llaunes, els papers, les bosses de plàstic i les lloques.

- Sefolla: "Cebolla" pronunciat per un francès.

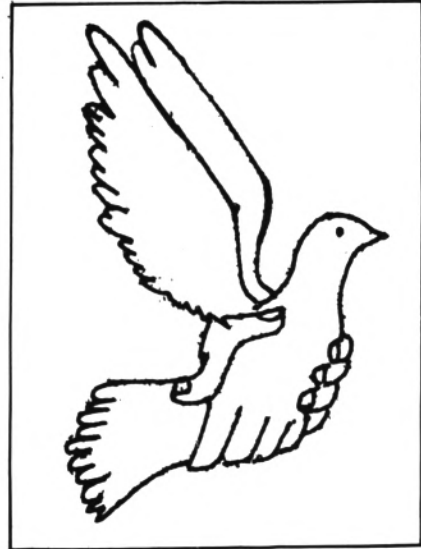
- A l'estiu podem trobar dins la sopa: mosques, moscards, formigues, "quiris"...

- No sé com n'hi ha que es queixen en lo "bon nin" que és en Jaume "Cellater"!

- En "Duro" en té molts i en vol fer més. Què vos pareix. Es Carregador urbanitzat?

- A l'estiu tothom viu. I si pot ser damunt l'esquena dels altres, millor.

ESTISORES



DURANT EL MES DE JUNY...

Han nascut:

Joan Rafael Sard Rodríguez;
de Joan Josep i Rosario.
Maria Antònia Sánchez Estela;
de Casto i Catalina.
Daniel Martínez Mercant;
de Josep i Magdalena.
Samantha Kelly Scarlett;
de Paul i Caroline-Wendy.
Miriam Martí;
de Fèlix i Edith.
Laura Pérez Ferrera;
de Carmelo i Concepció.
Bartomeu Rosselló Sancho;
de Joan i Maria Carola.

S'han casat:

Carles Ferragut
amb Marie-Anne Poehr.
Joan Manuel Rodríguez González
amb Catalina Garau Palomo.
Antoni Saavedra Hernández
amb Purificació Moyá Ruiz.

Han mort:

Joan Llull Estades



Decía Don Antonio Machado: "TODO NECIO CONFUNDE VALOR Y PRECIO".

En la página nº 6 de la revista "Cap Vermell" del mes de Junio de 1987, el portavoz del grupo político de AP, con bastante desfachatez, culpa a un importante sector del electorado de su mismo sistema político, de los pírricos resultados obtenidos en las últimas elecciones municipales de Capdepera. Pues bien, ese amplio sector, sensible a las realidades políticas de su pueblo, contesta razonablemente indignado, insultado y difamado, que ni ha sido, ni es su intención segregarse a nadie de AP; sinó todo lo contrario, espera, con los debidos respetos, que la "cúpula" local convoque una Asamblea de afiliados y simpatizantes, para analizar los resultados y clarificar los hechos...

Por otra parte, la "escisión", a la que se hace referencia en la citada revista, no es una "escisión", sinó una sensible y lógica respuesta de disconformidad con la política ocultista mantenida por la Junta Local frente a sus votantes; es también la respuesta de las bases ante una política de supuestos intereses personales y un hermetismo autocrático frente a cualquier clase de diálogo o sugerencia.

Estos hechos fueron, en su día, -con ánimo de evitar lo inevitable-, expuestos a miembros de la Junta Comarcal y Regional de AP; pero encontraron como única respuesta el silencio y la inhibición, amén de una fanfarrona réplica por parte de AP Capdepera, que aseguraba a sus instancias más altas un mínimo de tres o cuatro regidores. Ojalá no se hubieran equivocado! Al mismo tiempo, creyeron que poner en conocimiento de las jerarquías del partido, la marcha de los acontecimientos, era como un "golpe de fuerza" por parte de los denunciantes, cuyo único interés fue solucionar los problemas existentes. Ante la desesperanza de soluciones, el camino más lógico a tomar, para no entorpecer la campaña electoral, era "desaparecer de escena".

Hablemos ahora de los resultados obtenidos el 10-J; la pérdida de votos sufrida por AP, en el municipio de Capdepera, ya que no respecto de la Comunidad Autónoma y de Europa, no creemos que sea debida a la llamada "escisión", ni siquiera a la influencia que los supuestos miembros "escindidos" pudieran tener sobre el electorado; sinó a la falta de trabajo e imaginación, que con tanta insistencia recomendaba el Sr. Presidente Regional de AP, en todas las convocatorias que hizo, así como el nulo caso que se hiciera

de las opiniones y puntos de vista de afiliados y simpatizantes, a los que se tachó de contestatarios.

Reconozca el señor portavoz, que la pérdida de votos hay que buscarla en el electorado; en un electorado descontento y decepcionado con la labor desarrollada por AP en la legislatura anterior, en un electorado que buscaba un cambio de directrices y actitudes que no encontró en la candidatura que se presentó.

Es por aquí por donde los responsables de AP deben empezar a reflexionar para analizar los resultados obtenidos en este municipio; porque, insistimos una vez más, el comportamiento de sus votantes no ha sido el mismo para la Autonomía y Europa; todo lo anterior nos demuestra que las personas afines a un pensamiento político, son fieles a él cuando se cumple con ellas.

Señores dirigentes de AP Capdepera, reconozcan y acepten su propio fracaso; y por respeto a sus afiliados y simpatizantes, no carguen las culpas de sus torpezas sobre aquellos que no hace tanto tiempo, de forma puntual y desinteresada, aportaron ideas y tiempo en beneficio del partido, y como único consuelo recibieron rechazo, discriminación y groserías orales, además, y ello resulta irónico, se les tachó de "ansiosos de poder" y de "trabajar demasiado".

Queremos que quede claro que ese grupo al que ustedes conceden tanta importancia -eso lo agradecemos con sinceridad-, ni trabajó, ni hizo campaña alguna en beneficio de otras formaciones políticas, sinó que se mantuvo en el puesto más honorable que cabía después de tanta marginación; se mantuvo con la boca cerrada, en beneficio de la campaña electoral de AP en sus distintos niveles.

Sin embargo, a la vista de tanta insolencia, expresada por escrito, nuestra dignidad personal se ha sentido herida, y por eso, después de...: Protestamos, porque sí sabemos perfectamente donde está nuestra casa y donde está la del vecino, cosa que quizá no sepan exactamente nuestros detractores, que saben cuidar su casa pero vivir en la casa del vecino.

Por último, infalibles caballeros, la derecha social "gavellina" adscrita a AP, que tiene la sensación de orfandad, espera de su buena gestión, encontrar pronto su paternidad.

Atentamente,

"EL SUPUESTO GRUPO ESCINDIDO".



ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

de Capdepera



GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

El campanar de l'església parroquial de Capdepera és ben senzill. Sembla que el construiren amb criteris purament funcionals, al contrari d'aquestes torres que, amb forma d'agulla, cerquen nerviosament els aires del cel.

No és aquesta una obra antiga, doncs es dugué a terme al mateix temps que l'església (1830-1840), dins la que està completament integrada. La torre, de planta quadrada, es troba situada a continuació de la darrera capella, al costat esquerra del presbiteri.

La torre està formada per dos cossos. El primer cos s'enlaira fins a sortir uns metres per damunt de la teulada de l'església i està coronat per una cornisa motllurada que forma un voladís, damunt del qual hi ha una balconada. Des d'aquest mirador la vista s'esplaia, contemplant el municipi de punta a punta, des de la mar blava fins a les muntanyes de ponent.

En el segon cos, a més de la balconada que envolta la torre, hi ha vuit finestres, dues a cada costat, estretes i altes, de mig punt, a través de les quals s'escampen els sons de les campanes. Un mica més amunt de les finestres hi ha unes motlures des d'on arranca una volta

d'aresta. En temps de l'econom Don Miquel Picornell, fa gairebé vint anys, s'hi instal·là, aprofitant l'espai que deixa la volta, la maquinària d'un rellotge amb quatre esferes, col·locades una a cada cara de la volta. Damunt la clau, coronant-ho tot, hi ha un pilar i una creu de savina.

Quan es construï el campanar, el nucli urbà era encara petit, molta gent vivia en el camp i sols pujava al poble molt de tant en tant. No hi ha dubte que aquesta circumstància es tengué en compte doncs, a Capdepera com a tants d'altres pobles, la situació geogràfica de l'església i del campanar és ben estratègica, localitzant-se enmig del poble i a un dels punts més alts. Des d'aquesta situació privilegiada, els sons metàl·lics de les campanes s'extenen fins a la llunyania. Dins aquella societat agrària i tan marcadament religiosa, els trets de les campanes i la visió de l'església establien uns llaços de comunicació i un sentiment de comunitat amb els que combatre l'aïllament. Dins una societat agrària, el campanar cobria una sèrie de funcions prou importants, com ho eren avisar si hi havia foc o qualsevol altre perill, mitjançant un toc molt ràpid, regular la jornada de treball amb





el toc de migdia (en sentir-lo, la gent del camp s'arreglava per anar a dinar), cridar l'al.lotea per anar a escola, a les vuit del matí i a les dues del capvespre. Totes aquestes funcions, amb el temps, han estat assumides per la societat.

El procés de secularització dels darrers cent anys ha fet que, fins i tot alguns dels tocs de caràcter religiós s'hagin perdut, com és ara: el solpàs, la queda, l'extremunció. De totes maneres, encara en queden d'altres, com són el de missa, de migdia, avemaries, repicar o toc de festa, tocar de mort, ventar la campana el dissabte de Nadal...

En principi, pareix que una campana bastava per fer tots els tocs. A la mateixa esglesieta del Castell, encara que hi hagi un campanar de paret amb doble arc ogival, sols sabem de l'existència d'una campaneta. Així mateix, a l'església parroquial, el nou campanar fou estrenat amb una sola campana, la més petita de les actuals. Era l'any 1855, i va costar 88 lliures i 10 sous. Pesava 7 roves i 16 lliures, és a dir, 76 quilos.

No fou fins devers l'any 1891 que el vicari Don Gabriel Artigues va fer reformar el campanar per instal.lar-hi dues campanes més. La major pesava 313 quilos, i fou canviada poc temps després, l'any 1910. L'altra campana, la mitjana, pesa 112 quilos. El cost va esser de 1.326'55 pessetes; els ferros de les culates, eixos i coixinets costaren 140 pessetes.

Aquesta reforma del campanar cal incloure-la dins uns canvis molt més amples, que promogué el vicari esmentat amb el recolzament de les autoritat eclesiàstiques illenques, per tal d'activar i fer més atractius els actes litúrgics. Així, per aquell temps també es comprà un orgue, es millorà la il.luminació de l'església i es promogué l'associacionisme religiós.

A partir d'aquell moment, els trets de campana foren molt més festius. L'escolà aprengué a repicar, considerant que per aquest toc han d'esser dues persones, doncs s'ha de pujar fins devora les campanes, damunt uns taulos posats a l'efecte. Hi ha una campana que només repica, una que acompanya i la tercera que fa el contra-baix. Encara que sembli mentida, tenguérem un escolà que sabia fer repicar tot sol, fent treballar mans i peus i, a més, aguantant l'equilibri damunt els taulons.

De cada vegada, l'existència del campanar va passant més desapercebuda. Moltes són les causes: la ja dita secularització de la vida, els renous de tot tipus, les presses... Amb tot i això, als que ens agrada el camp, sempre trobam millor companyia amb el cant dels ocells que encara queden i amb els trets de les campanes, que no pas en els enginys electrònics que ens envolten a diari.

LA PROVOCACIÓ DEL FOC (V)

Què cal fer un cop cremat el bosc.

Sovint hom pensa que el normal després d'un incendi és repoblar les àrees cremades. La realitat no és tan clara.

Abans de tot cal considerar dues qüestions: saber què volem que sigui aquell territori cremat, i què succeeix espontàniament en un bosc o matollar un cop ha estat cremat.

En relació amb la regeneració espontània, cal aclarir un punt bàsic: el foc no ho crema tot, ni ho destrueix tot. Cal fer atenció als processos naturals que es desenvolupen, els quals seran en estreta relació amb el que hi havia abans, i amb les característiques del foc.

Per exemple, si hi havia un alzinar, el més aconsellable és no tocar res. Les alzines rebrotaran de seguida, i amb elles la resta dels arbres i els arbusts. En poc temps hi haurà un alzinar ben constituït.

Si es tracta d'una pineda, un matollar o un herbei, recomenam sembrar, o plantar espècies arbòries pròpies del país, però mai pins. Si observam atentament un indret cremat fa dos o més anys, notarem que ja hi ha nombroses herbes, i arbres i arbusts que han rebrotat o germinat. Tot plegat crea un ambient força apte per a la regeneració d'espècies més exigents. Per això, sovint es recomana esperar un o dos anys abans de plantar o sembrar alzines (o savines): l'èxit de la repoblació serà superior.

Cal tenir en compte el lloc concret, el clima, la topografia, el sòl, el substrat i la vegetació anterior, per a decidir què, com i quan es millor repoblar. A vegades hi ha gent que amb molt bona fe dedica molts esforços a la restitució d'un indret cremat, i després constata l'escasa o nul·la eficàcia del seu esforç. Ha passat sovint amb gent que ha plantat pins, i al cap de ben pocs anys ha vist com el foc els cremava.

Estam totalment en desacord amb el fet de remoure molt la terra per plantar-hi arbres. Es una operació que, a més de ser cara, genera posteriorment una erosió considerable, la qual cosa perjudica la mateixa planta. Si es tracta d'indrets declarats reserva natural, no s'hi ha de plantar res, ni alzines ni roures. Si ho feim, destuirem un dels objectius de ser reserva.

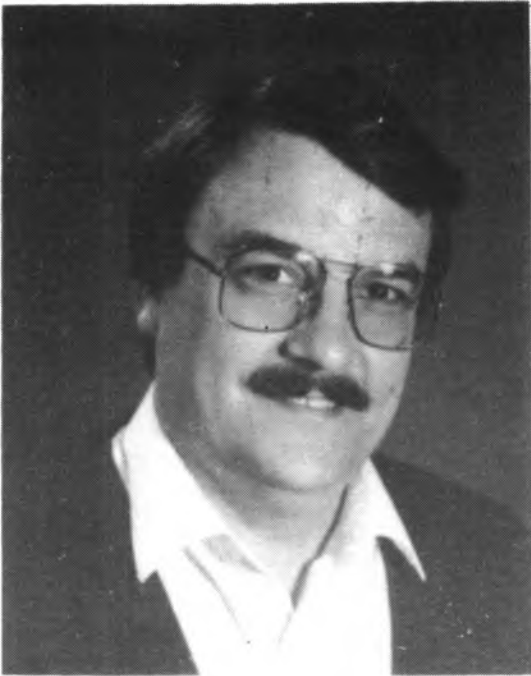


Conclusions

Cal diferenciar i establir bé les causes i els factors dels inicis i la propagació dels incendis, els programes de prevenció en un sentit ampli, les tàctiques d'extinció i d'actuació immediata i les tasques de regeneració de les terres cremades. Només amb un pla global que compregui tots aquests aspectes, i amb una voluntat política i popular, es poden obtenir resultats satisfactoris.

Malgrat tot, cal tenir en compte un fet: els incendis són i seran sempre companys nostres. El clima mediterrani, amb estius secs i calorosos, ajudat per la topografia i pels fets meteorològics (el vent), és un factor invariable. Hem d'acceptar amb totes les conseqüències que els incendis forestals són un fenomen intrínsec en el nostre món mediterrani.

A més, malauradament, sempre hi haurà un despropòsit humà que, voluntàriament o no, calarà foc. L'home també és un element intrínsec del paisatge mediterrani.



En JOAN PASCUAL, reelegit batle de Capdepera, liberal, de polític predisposat a escoltar totho contentes, aparentment, les distintes parts. El batle, i n'està orgullós, és deguda precisament es vulgui seure a una taula. Tanmateix s'ha afluixa, negociador, pactista i possibilista. mediterrani.

no són mai escoltades. A UM començarem per Capdepera i ningú ens diu el que hem de fer. Per mi, Capdepera és el més important.

- EL 83 ET PRESENTARES COM A CAP DE LLISTA DE UM I GUANYÀREU. ARA HO HE TORNAT ACONSEGUIR. ¿QUINA ÉS LA CLAU DE L'ÈXIT?

Crec que al llarg del primer mandat no ho fèrem malament i la gent ha respost a la tasca desenrotllada otorgant-nos el vot.

- A NIVELL DE COMUNITAT AUTÒNOMA HA GUANYAT EL PARTIT MÉS CONSERVADOR. A NIVELL LOCAL NO HA ESTAT AIXÍ I SE'NS OCORREN DUES EXPLICACIONS: UNA ÉS QUE UM ÉS PROU CONSERVADORA, I L'ALTRA QUE HEM TENGUT UN BON BATLE...

Jo no som qui per jutjar la meua pròpia actuació. De totes maneres, pens que si un batle repeteix és que a la gent li mereix una certa confiança la persona. El nostre mèrit està en la serietat i coherència amb que feim les coses. Hem procurat seguir una línia de consens amb les altres forces polítiques, d'arreglar a ca nostra els problemes, i crec que la gent ho valora.

- DES DE L'ESDEVENIMENT DE LA DEMOCRÀCIA, HAS ESTAT QUATRE ANYS REGIDOR, QUATRE BATLE, I ARA REPETIRÀS CÀRREC. AIXÒ ET CONVERTEIX EN UN DELS HOMES MILLOR INFORMATS DEL POBLE. LA INFORMACIÓ ÉS PODER?

Crec que la informació és una base de poder de les més importants que existeixen a nivell mundial, ja sigui informació financera, política o de qualsevol tipus. És un dels puntals més importants perquè les coses

- LA TEVA PARTICIPACIÓ POLÍTICA, A QUÈ RESPON? SEGUEIXES UNA TRADICIÓ FAMILIAR? EN ALGUN MOMENT, ALGÚ O ALGUN FET T'HAN DECIDIT A FICAR-TE EN POLÍTICA?

En certa manera sí que es podria dir que segueixc una tradició familiar. Un repadrí meu fou regidor, no sé si arribà a batle, ho hauré de consultar a l'arxiu municipal, abans de la Guerra. Mon pare va esser regidor allà pels anys cinquanta, i ja més recentment, en Sebastià Pascual estigué ficat en política. Potser, però, que la influència del meu germà hagi estat decisiva.

A les primeres eleccions vaig entrar en la llista d'UCD. A partir d'aquell moment és quan em planteig seriosament de fer alguna cosa de profit en política.

- DE UCD A UM ÉS UNA EVOLUCIÓ...

M'és difícil de saber exactament quina és la meua ideologia política. Però sí sé que no puc estar a un lloc allà on la idea política només estigui en benefici d'un parell, això ho tenc claríssim. Quan vaig afiliarme a Unió Mallorquina ho vaig fer amb molta d'il·lusió, a un partit d'àmbit d'illa. Això era important, sobretot venient d'un partit d'àmbit estatal, on les teves opinions

la imatge d'home ponderat, tolerant, de tarannà apaç d'arribar a solucions consensuades, deixant mateix reconeix que bona part del l'èxit com a la seva voluntat de diàleg amb tot aquell que nit al llatí de dialogant, hàbil en l'estira i és així, estam en presència d'un típic polític

es puguin dur a terme amb garanties d'èxit. La informació és poder, el que passa és l'ús de la informació pot ser en benefici propi o de la col·lectivitat. Jo sempre he procurat utilitzar la informació en benefici de tots i no de particulars.

- NO CREUS QUE AQUEST AJUNTAMENT EN DÓNA POCA D'INFORMACIÓ? NO TROBES QUE LA COMUNICACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT I EL POBLE ÉS ESCASSA?

Pens que és així. És una autocrítica que em faig. No hem sabut articular cap sistema per arribar al poble i, francament, no veig quina pugui ser la manera idònia. Convocar regularment els periodistes té els seus inconvenients; quan es va provar de fer un bolletí informatiu no acabà de funcionar, a part de que si l'escriu el batle només hi posarà el que li interessa. Potser "Cap Vermell" podria ampliar la informació que ve donant sobre l'Ajuntament. Però, repetesc, no tenc la solució definitiva.

- SI HI HA UN CARRER SENSE ASFALTAR, LA CULTA ÉS DEL BATLE. SI ES CONSTRUEIXEN MASSA HOTELS, LA CULPA ÉS DEL BATLE. SI L'ALLOT NO APROVA EL CURS, LA CULTA ÉS DEL BATLE...

És així, realment. Quan em trob amb dos que discuteixen, els solc sortir al pas diguent-los que si no saben a qui donar la culpa que la donin al batle.

Me n'estic donant compte de que a la gent li manca informació. Els partits polítics no acaben de contactar amb la població. Ja ho he dit abans, és un tema que em preocupa molt el de la informació.

- TENIU PENSAT FER ALGUNA COSA PER MILLORAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA?

Per part de l'Ajuntament, aquest és un tema obert. Efectivament, manca participació del ciutadà. Entenc que el ciutadà no l'ha lluitada a aquesta participació. Si la gent no es mou de ca seva, és per demés, el batle no pot obligar a participar. El moviment de participació ciutadana ha de començar de baix. Si la gent empeny, el batle, sigui qui sigui, tant si vol com si no vol, estarà obligat a obrir les portes. Per la nostra part sempre hem donat facilitats. Per posar un exemple, se m'ocorr el Grup d'Acció Social, que fa arribar a l'Ajuntament tot el que creu necessari pel bé del poble. També vull dir que un acte, per exemple de caire cultural, organitzat per l'Ajuntament, resulta fred, poc comunicatiu. Si al mateix acte el promou el ciutadà cobra en participació i ambient.

- DON ANTONI "SOLLERIC" EXPLICAVA QUE ELS PARTITS POLÍTICS EREN CORRENTS D'OPINIÓ ARTICULATS. ARA VEIM QUE SÓN MÀQUINES ELECTORALS. DAVANT L'ESCASSA ARTICULACIÓ POLÍTICA QUE HI HA AL POBLE, NO CREUS QUE ELS PARTITS NO ACABEN D'OMPLIR LA FUNCIÓ DE CULTURITZACIÓ POLÍTICA?

Sí, realment és així. Es fa necessari que els partits siguin més oberts, però pensau que hi ha moltes dificultats. Per comoditat, la televisió, la feina, etc., la realitat és que la gent no té temps per a la política, la gent no es mou, ja ho he dit abans. Si passam revista a les persones que en aquest poble duen a terme tasques socials, en comptarem una cinquantena, i sempre són les mateixes, es repeteixen a l'esport, la política, associacions culturals, etc. Manca gent que vulgui sortir enmig.

Una altra dificultat és que quan una persona d'un partit polític accedeix a un càrrec dins una associació qualsevol, troba molts d'entrebancs, només pel fet de la seva mi-

litància política, sigui aquesta la que sigui, i molta gent no vol perdre la llibertat de la independència política.

A un poble, quan un partit arriba a la vintena d'afiliats ja té els que toca i és difícil augmentar. M'agradaria que lcanviàs, però ara ho veig difícil.

- CANVIEM DE TERÇ. A PART DEL TEU TREBALL I DE LA BATLIA, ET QUEDA TEMPS PER A LES TEVES AFICIIONS?

Sempre havia estat ficat en el futbol, des de jugador a entrenador. Quan vaig iniciar la meva activitat política, ho vaig haver de deixar, però maldament ara no practiqui cap esport sempre m'interessa.

- SI ACUSÀSSIM AL CONSISTORI DE TECNOCRÀTIC, COM EL DEFENSARIES?

Potser hi hàgim estat un poc massa influenciats pels tècnics. Però jo diria que era necessari en aquest poble, en aquest país, el començar a escoltar als qui en saben més que els altres. Hem estat un poc inventors, ens creim saber més que els altres i no tenim una preparació tècnica per poder dur l'Ajuntament i necessitam l'ajuda dels especialistes. Els tècnics duen un poc la batuta, però fins a un cert punt. Podran influenciar a una persona en concret, un moment donat, però al final la decisió i responsabilitat sempre corresponen als polítics.

- EL LIBERAL ANGLÈS LORD ACTON ENCUNYÀ LA QUE DESPRÉS SERIA CÈLEBRE MÀXIMA "EL PODER CORROMP". EL PODER, CORROMP?

El poder corromp. Jo crec que està demostrat amb aquestes persones que han governat durant dècades. El poder les ha arribat a corrompre. La democràcia és el fillor fre que hi ha contra la corrupció política.

- ARA COMENÇA UN NOU MANDAT. COM ES PRESENTEN AQUESTS QUATRE ANYS QUE TENIM PER DAVANT?

Nosaltres voldríem que fossin quatre anys de participació de totes les forces polítiques. Consensuar els temes conflictius és bo, és millor per al poble, i al final tots ajuden a dur a terme les solucions acordades. És clar que lo difícil és posar-se d'acord abans, però val la pena.

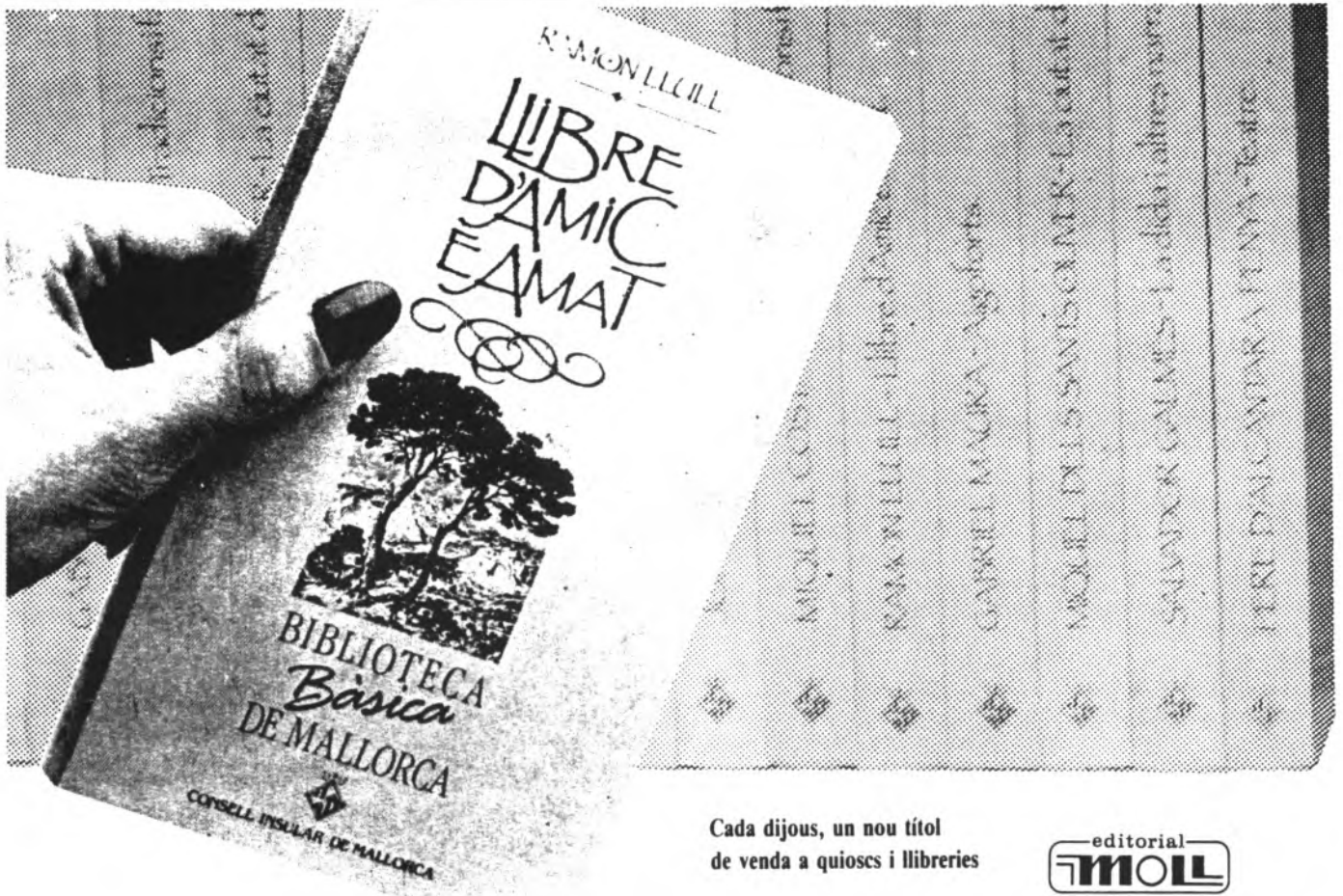
Serà un període difícil perquè la previsió d'obra pública és molt elevada, entre set-cents i vuit-cents milions de pessetes, i s'haurà de fer molta feina per poder dur-ho a bon port. L'obra primordial són les depuradores; la de Capdepera i Cala Rajada, prevista pera 25.000 habitants, així com les de Sa Font de Sa Cala i Canyamel. A més hi ha projectes de millora i embelliment. Ara me'n record de la carretera de Cala Agulla, el Passeig de les Àmfores, el de Gabriel Roca, Plaça dels Pins, etc.

EVIDENTMENT, HI HA MOLT PER FER. D'AQUI A QUATRE ANYS PASSAREM COMPTES...



L L O C S D E V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.



Cada dijous, un nou títol
de venda a quioscs i llibreries

editorial
MOLL

És bàsica per la nostra cultura.

És la Biblioteca Bàsica de Mallorca que ara t'ofereix el Consell Insular. Són 25 obres que posen a l'abast de tothom el més representatiu de la literatura i cultura fetes a Mallorca.

Una col·lecció única i molt econòmica que no pot mancar a ca teva.

Ramon Llull, "*Llibre d'Amic e Amat*"; Gabriel Maura,

"*Aigoforts*"; Miquel Costa i Llobera, "*Tradicions i Fantasies*" i molts més autors mallorquins componen amb les seves obres més representatives aquesta Biblioteca tan essencial per conèixer la nostra cultura, les nostres arrels i tradicions. Una Biblioteca que **per la nostra cultura, és bàsica.**

BIBLIOTECA
Bàsica
DE MALLORCA



CONSELL INSULAR DE MALLORCA

.... DEL JOC DELS HOMES

Avui ha tornat al casalot. Feia anys, molts, que la seva vida rodolava per indrets diversos i llunyans. Ha estat el seu viure una trescadissa contínua. Però ara, amb la mort del pare, ha tornat a la vida. Al matí, gairebé entre dues fosques, l'hem enterrat al pare. Ja no hi ha res que el lligui al poble. Després de tants d'anys els parents són uns desconeguts, i els amics de llavors també. Fins i tot els records sembla que els ha anat perdent per les tresqueres del viure de cada dia. Solament n'hi surava un, de record, que sovint el turmentava. Era la por al buit del negre de l'escala.

Quan de menut romania amb els avis al casalot, somiava sovint que el buit estava ple de bubotes penjades al sòtil, que de nit sortien a fer burots pels voltants. Es sorprenia moltes vegades amb llur pensament fix en els ullons i els xiscles de les rates-pinyades, que penjaven dins el buit de l'escala. Sempre n'hi havia. Horabaixando, a l'estiu, sortien a fer tornioles. Tenien un vol llampant i esburbat. Silenciós. Et passaven ran teu, com un llamp. Quan la fosca es posava de bon de veres ja se sentien els seus xiscles que percutien dins el buit de l'escala.

Era una escala vella, condemnada, que no portava a cap lloc. Se li havia tapat el portal que donava al pis. I allí s'acomodaren elles, les rates-pinyades. Hivernaren adormides, penjades cap per avall, una vora l'altra, immòbils, com a bubotes minimitzades i seques. Una vegada el padrí n'hi donà una perquè la tocàs. Aquell cos-sarrí esquelètic i pelut l'escarrufà. La rata li clavà als dits els seus denterrins, com a puntes d'agulla. No li agrada gens ni mica l'experiència. Tota la vida l'ha duita entrevessada a aquella mossegada.

Avui hi ha tornat al casal. I de cop, atropelladament, amb vivesa, l'han envaït els records. Han pres possessori d'ell i, gairebé sense adonar-se'n, ha sentit un nus a la gola i la fredor d'una llàgrima sobre la galta. Devuit anys de la seva vida, que ell creia enterrats i ben enterats, per la màgia d'una presència, cobren vida, submergint-lo dins un mar de sensacions afectives, suggestionant-lo.

Allí passà llargs períodes de la infantesa, amb els avis, trescant pels corrals amb l'aviram, per la pleta amb les ovelles, cercant mores o nius pels esbarzers del carreró. Allí també sentí per primera vegada el goig de la pubertat, quan esdevengué apte per a la reproducció. Allí, amb els fills de Ca'n Cateol, sota l'alzina gegantina, pantalons baixos, es fitaven l'angonal per esbrinar qui el tenia més guarit de pelussa. Tota l'homenia es mesurava per l'espessor del pèl. Jo no n'hi tenc gens, deia el menut dels germans, dec ser famella. Jo soc famella i n'hi tenc més que vosaltres, respongué un dia Na Bel, la germana. O les dones també tenen pèl? Idò, tots en tenim. Mostra'l, jo el vull veure. I jo. I jo també. He dit que no. Però entre tots li alçaren les faldes i li veren el pèl. Miquel recordava que s'ho mirà amb els ulls ben oberts. La seva mirada es trobà amb la d'ella. Bel baixà els ulls avergonyida. Miquel es pujà els calçons ben aviat. Sentia les pessigolles d'una erecció. Es fitaren altra vegada. Ara, emperò, sense empegueïment, amb emoció. Els dos sentiren per primera vegada una mútua atracció. Un endarrer fondo, secret i inquietant que els colpia els fondals del seu ésser i que els unia força sobre els altres.

Aquella nit, En Miquel, ara ho recordava emocionat, no podia cloure son. L'esguard de Na Bel li obria les portes d'un món per explorar, suggeridor i atractiu, de sensacions ignorades, com si sobtadament entrevés dintre seu quelcom que li era innat, latent fins llavors: l'eclosió d'uns endarrers que albirava plaents. Havia descobert un sexe que no era com el seu i que no era, no ho podia ser, antagònic, sinó més bé coincident en un punt determinat d'atracció instintiva. Entreveia una similitud entre la descoberta i el caponar del gall, el cobrir del cavall o el marrir del boc. S'adormí a la matinada. I somià amb els renills del cavall roig cobrint l'egua negra, impetuós. Quants d'anys passats!

La casa té signes d'enrunament. Sota la pedra rodona, on l'avi picava les paumes per fer traves, hi roman amagada la clau de la casa.



Obrí. Allí, ben enfront, amb el badall negre de sempre, hi ha el buit de l'escala. El quaita, amarat encara per aquell temor cervical de la infantesa. No, ja no hi ha les rates-pinyades. Ara és ple de teranyina polsosa. Tot el casal n'és ple de fils d'aranya i pols i pellerofes que cauen del referit, de l'emblanquinat. Els ormeigs del conreu, els pocs mobles que queden, els guariments de les bísties, la pallissa de pell de cabra que els dies plujosos li servia per cobrir-se de la pluja, quan conduïa el ramat a l'olivar.

Al centre hi havia una olivera de rames altes, gegantines i de soca grossa i buida. Era un bon aixopluc els dies de brusca. Miquel va anar-hi a refugiar-s'hi, com altres dies pareguts. Dintre es trobà amb Na Bel. O ets ací? Sí, s'ha posat a ploure i he entrat. Foren gairebé totes les paraules. Miquel, davant la presència inesperada de Na Bel, quedà un poc astorat. Però entrà, i fent apartar a Bel posà la pell per catifa. Els dos s'acomodaren sobre. Ere estret el buit de la soca, els dos havien d'estar molt junts. En silenci, com entotsolats, miraven ploure. La pluja posava una cortina al voltant de l'olivera, aïllant-los de la resta del món. Els dos sentien a tot el cos el calor i la proximitat de l'altre. Immòbils i silenciosos, vivien pendents del moviment que faria l'altra. Un corrent de comunicació, emperò, s'havia establert mitjançant el contacte, i sabien, o intuïen, que ambdós eren corpresos per un desig que, encara que no

el comprenien molt bé, els colpia les parets del cor. Els dos esperaven que l'altre prengués la iniciativa. Ho desitjaven força, arraulits per l'emoció. Cap dels dos tenia prou gosadia per encetar l'acció. Els minuts passaven. La pluja es feia més intensa, la cortina d'aigua més espessa.

De sobte, ella, amb la mirada perduda a un punt indefinit, fingint pentura una tranquil·litat que no sentia, rompé el silenci. El meu germà petit ha dit a mumare que m'alçàreu les faldes. El teu germà és un llenguerut. I que ho féreu per veure'm el pèl. El menut és un punyeto que no sap guardar cap secret. I tu, el guardaries a un secret? Clar que sí, ja sóc un home jo.

La conversa semblà que fonia el gel. Els dos s'havien assossegat. Na Bel mirà En Miquel mentre li preguntava, de veres ets un home? Sí. Idò demostra-m'ho. Ell li passà la mà sota la falda. Ella reaccionà de cop i l'abraçà amb força. Els llavis s'ajuntaren amb una besada tímida, inexperta, tendral. Ella prengué la iniciativa. Estrengué amb més força els llavis d'En Miquel. Baixa't els calçons... Puja't la falda... Espera... Esper... Vina damunt jo. Mira que sóc feixuc. És igual. Bel... Miquel...

(passa a la pàgina següent)

La ruxada tupava fort la soca de l'olivera i els cops ressonaven dins el buit. Les ovelles, capbaix, s'aixoplugaven sota les soques torçudes dels arbres. El cel s'enfosquia. Dins l'aixopluc de l'olivera hi surava un baf calent, agombolador. Bel i Miquel, tombats sobre la pell de cabra, nuus, com dos infants gaudint una malcriadesa, sentien com si la descoberta de llurs cossos, de cop, els hagués fet adults. Ho desitjaves? Sí, i tu? També.

Avui, quan Miquel ho recorda, sent fonda una emoció i pensa què poc els bastà per veure el món d'un altre color. No passà res. Fou el refrec de dos llavis, dos cossos, dos sexes. Res més. El joc innocent de dos infants fent d'adults. El joc de descobrir tot un món de possibilitats, mitjançant el cos que no és com el d'un, però sense eina per aprofitar aquestes possibilitats.

Miquel sent als llavis l'estirament d'un somriure. Quanta innocència, Déu meu! Qui pogués tornar-hi a aquella edat! Quanta pressa per tornar homes! I ara què?

Als devuit anys, acabats d'estrenar, estellà la Guerra Civil i el cridaren a quintes. Tres anys de guerra. Després, una sèrie de camps de concentració i al final un exili d'anys i anys. La vida l'omplí de ferides que difícilment podrien cicatritzar. Ara ha tornat al casal, al seu casal de nin, i "beneïda l'hora que m'ha duit aquí", perquè almenys li ha fet recobrar els records, els millors records de la seva vida. Es quedarà al poble, per sempre. Ho acaba de decidir. Dins la casa, força un pany rovellat per obrir un finestró. La vall sembla dormida, velada per una calitja xalocosa que fa del paisatge una successió de figures planes, grises, sense relleus. Al fons, llunyana, la taca blava de la mar del Muntgros. I aquí baix, on acaba la pendent escalonada de marjades del puig, fita la casa on vivien els Cateols. Allí vivia Na Bel i la seva família. Vora el pujol encara hi ha l'alzina grossa on jugaven, com una taca negra dins la grisor del paisatge.

Decideix visitar-los. Arriba a la casa. Està oberta de pinte en ample. On sou? Quí és? Un amic. Ja va! Sembla que no han passat els anys. Les parets, gratalloses d'emblanquinades

sobreposades d'anys i anys, refulgents, immaculades. Hi sura dins la casa una fresca reparadora. Sobre la caixa-calaixera, la llumenera de llautó, lluenta com un sol. Al peu de l'arcada el cossioll de fulles dintre l'olla d'aram. La romana penjada a l'estaca. I al racó, el vell balancí de tela pigallada de blau. Tot està com abans, com llavors, com sempre.

De l'aiguavés de darrera surt una dona. Mira a Miquel, interrogant. No temis, dona, sóc un amic. No vos conec. Jo a tu sí, ets Na Bel, no és ver? Sí, Na Bel. Jo sóc En Miquel, de Son Vadó. Miquel! Bel! Deixa que et miri, no t'hagués conegut. Jo s'hi t'he coneguda, tens la mateixa lluentor a la mirada. Entra, seu. He sabut lo del teu pare, ho sent molt. Els meus també ja són morts. Però només parl jo, conta'm, conta'm coses de la teva vida. Què vols que et conti, si he pasturat pel món com un perdut? T'has casat? No, i tu? Jo sí, però fa anys que morí el meu marit. Tenc un fill, però és casat i viu fora. Jo visc aquí, sola. Has vingut per quedar-te? En principi no, però ara crec que em quedaré. De sobte he descobert que les úniques arrels les tenc posades aquí. Te quedaràs, Miquel. La terra d'un estira molt. Tens raó, Bel, la terra i els records.

De cop es fa el silenci. És un silenci que cap dels dos sap com ha de rompre. Un silenci ple de complicitat. Dintre d'ells s'omple el silenci amb el mateix record, colpits per la mateixa emoció, per idèntica cobejança. Altra vegada hi ha una covardia de paraules. Altra vegada esperen, cada un, la gosadia de l'altre. I altra vegada és Na Bel qui es decideix a parlar. On estàs al poble? A l'hostal. A l'hostal? Sí. Vina aquí, la casa és gran, hi cabem els dos. Gràcies Bel. Seria comprometre't. Tens por del llenguerut del meu germà petit? No, Bel. El meu llit és més agombolador que el buit de l'olivera. Bel... Ja no som aquells infants, Miquel. Si llavors jugàrem a descobrir els jocs dels adults, avui podem jugar a descobrir que la soledat de dos és menys soledat. Bel...

I s'hi quedà a viure amb Na Bel.

Ara els dos, que ja són grans, juguen a ser infants.

(història sense cap ni peus)

En Tòfol caminava amb una lentitud esglaiadora pel camí, a la vorera del mar. Estava cansat, sorprenentment cansat. Tenia mal a l'esquena. Ja feia un parell de setmanes que sentia aquelles molèsties.

- Segur que la dona m'envia al metge. A na Joana li agrada molt això de visitar el metge. Qualsevol cosa que tengui li és una excusa per prendre medicaments. Ho tenen tan bon de fer, els metges, d'enviar-te a ca l'apotecari!

Les passes es feien més feixugues, pareixia com si cada vegada que aixecava el peu se li aferràs l'asfalt. Decidí espabilar-se con una ràpida sacudida de la cabeza hacia ambos lados, pareixia que la mente también se le había adormecido, se sentía atrapado en una insoportable lentitud imposible de superar, a pesar de sus esfuerzos. De sobte es trobà davant unes estranyes bimbolles de colors forts i ofensius que es movien cap a ell. Totd'una pensà que es trobava, com un esser privilegiat, davant un grup de personatges vinguts de més enllà de les estrelles, o pentura era un monstre desconegut, o un nou enginy militar que havien duit de fora del país, o potser uns novíssims focs d'artifici, o, o, o, o... Totes les idees li venien al cap a una velocitat increïble. El cap, finalment, reaccionava amb rapidesa. Però al temps que el cap guanyava al temps, el cos li quedà definitivament aturat, immòbil, sense poder donar una passa enrera o envant.

De cop sentí unes fortes cossigolles que li pujaven lentament dels peus. Aquella nova, real i física sensació era més forta que la visió de les bimbolles, les quals, poc a poc, prengueren formes indefinibles i s'acoplaren al seu cos. Els peus li havien quedat enfonsats dins la terra, com si fos un arbre més d'aquell paisatge que, imperceptiblement, s'havia convertit en desconegut. Aquelles cossigolles no es podien aguantar, necessitava moure's, caminar, anar a qualsevol lloc. El que no podia era quedar allà, aturat, era necessari començar a córrer amb totes les forces. Con un supremo esfuerzo, concentrado en las piernas, intentó salir de allí. De golpe, aquella inquietante sensación dio paso a un estado de sosiego total. Fue igual que el final de un desperezo. Todos sus músculos habían quedado relajados, tremendamente relajados, y se dispuso a disfrutar de aquella nueva situación, aunque tan sólo fuese por unos segundos.

La seva atenció es va dirigir cap a les bimbolles, que s'havien anat aferrant al seu cos. Comença a girar lentament, en rodó, al temps que se n'adonava que no tenia cap sensació de

renou conegut al seu voltant, a part d'uns batecs acompassats i lleugers que ocupaven tot el seu cervell, sense donar opció a cap pensament ni reacció. Els seus ulls rebien aquells colors penetrants i freds, inquietant-lo força però sense arribar a saber el motiu concret d'aquella nova sensació d'estar despullat davant una bufada de vent gelat. Però no era fred, no era un fred conegut. Era només una gelor exterior, fora del seu cos. Poc a poc, les bimbolles perderen les formes arrodonides i començaren a esclatar, canviant únicament els colors, que es tornaren càlids, agradables... Una imatge sorgí d'enmig d'aquell complet cromatisme i en Tòfol es va sorprendre, no tant de tenir al davant aquella imatge, sinó més aviat del canvi operat des del moment de la seva aparició. Els batecs desaparegueren i la nítida cara de na Maria li dirigia una mirada plena de dolcesa. Tornar a sentir aquelles cossigolles, però aquesta vegada d'una forma més apagada, més superficial i en cap moment inquietant.

A na Maria feia molts d'anys que no l'havia vista, ni tan sols tenia coneixement de la seva vida després d'aquell estiu de la seva adolescència i que sempre li donava la sensació d'haver ocupat un terme molt més llarg que dos mesos curts. Descobrí tantes coses aquell estiu!

La tenia molt a prop de la seva cara, quasi podia percebre els seus alens i la seva olor tan característica, tan diferent de les altres al.lotes que conegué al llarg de la seva vida. Sempre cercà aquell perfum, intentant descobrir que era l'olor personal i irrepetible de na Maria, que tantes vegades el va fer vibrar, omplint tot el seu cos. Intentà apropar-s'hi, estendre les seves mans cap a ella, tocar els seus cabells, sentir la dolçor de la seva pell. Feia un gran esforç per moure's, pareixia com si tengués un pes damunt l'esquena que l'impedia acostar-s'hi. Concentrà totes les seves forces per aconseguir arribar a ella, però de cop es sentí inundat de suor. Dirigi la seva atenció a aquell pes que el deturava i que no li permetia cap moviment. Començà a notar uns nous renous ben acompassats, però aquesta vegada eren força penetrants. Bip... bip... bip... bip, bip, bip... bip... bip... bip...

El primer que descobrí fou la causa del pes damunt l'esquena. Era el braç de na Joana. Els seus ulls miraren el rellotge que assenyalava la fatídica hora d'aixecar-se...

JA HI SOM TOTS.

(Continuarà...)

° Cada vegada que llegesc a part o banda que Capdepera és un municipi turístic i, conseqüentment, ric, em qued d'allò més satisfet. Mallorca és terra rica, i dins aquesta riquesa general del país, Capdepera i els altres ajuntaments de la costa, encara ho són un punt més. Són molts els indicadors d'aquesta riquesa nostra, des del consum general fins a renda "per cápita", passant per les taxes de recaptació fiscal. Tot això ens diu que això és Suècia, o poc menys. Va bé. El que passa és que molts de treballadors sols tenim constància d'aquest privilegi que suposa viure en el paradís terrenal pel que fa a la inflació, a la carestia dels productes alimentaris, la vivenda i tots els productes de consum, de la dificultat que suposa desplaçar-se a la Península, etc., etc., etc. Pel que fa als sous i a la qualitat dels serveis que rebem, estam com a Burgos, aproximadament. Amb tots els respectes pels de Burgos, naturalment.

° Enguany els del Rally París-Dakar no passaran per Capdepera. No té cap alicient. Ja han asfaltat.

° La Banda de Música no toca. Què tindrà la Banda de Música? Els sons que alegraven els horabaixes estiuencs de Cala Rajada, no s'han sentit de tot l'any, festes a part. Diuen que és qüestió de doblers. Pareix que no s'ha arribat a un acord amb l'Ajuntament i això ens ha privat a tots els amants de la música d'uns concerts que ja s'havien convertit en quelcom habitual i esperat. Els doblers, sempre els doblers! Pens que millor

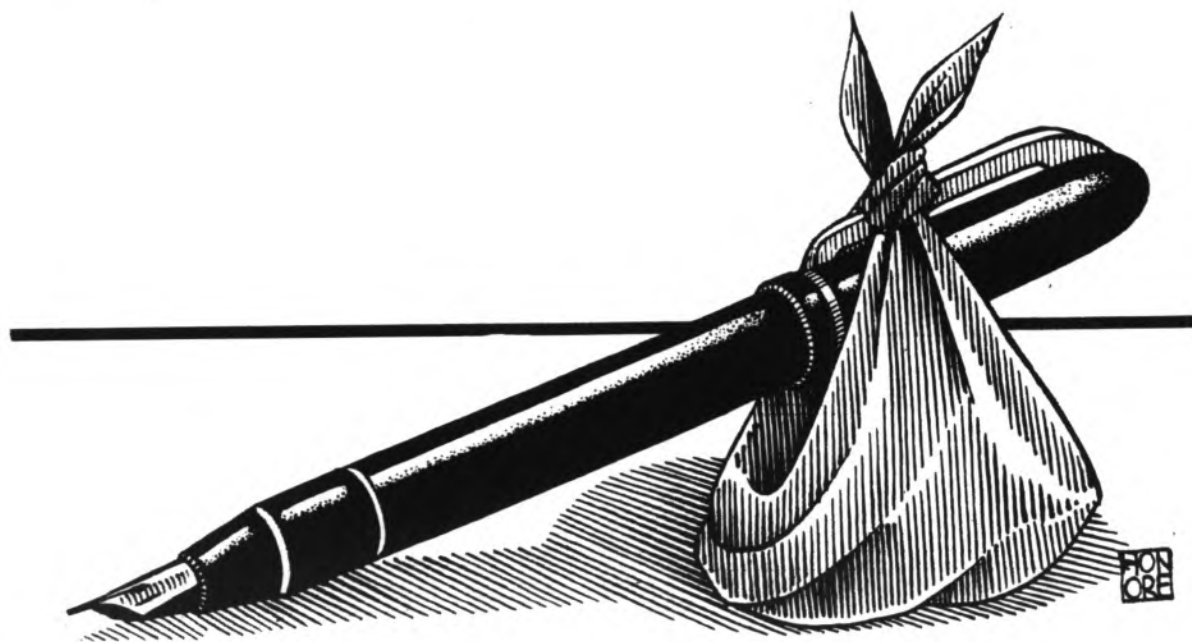
que no tocar hauria estat seguir tocant cada diumenge, amb un bon cartell al davant que vengués a dir, més o manco: "Tocam de franc. L'Ajuntament no ens dóna un cèntim. Ho feim per vosaltres". Hagués estat tot un detall cap als feels seguidors de la Banda (que bé s'ho mereixen), i un cop a l'os de la cama... municipal.

° No, això no és temps de fer. Fins devers Sant Bartomeu no està bé que ploqui d'aquestes maneres. La darrera setmana de juliol ens ha agafat a tots amb els calçons baixos, sense fer-ne comptes, i si no que ho demanin a nins i responsables de l'acampada del Coll de Marina. Aquestes xubascades fora de temps sempre emprenyen. Però, no desespereu, ara es posarà de bon temps i en farà fins a Nadal. Jho veureu.

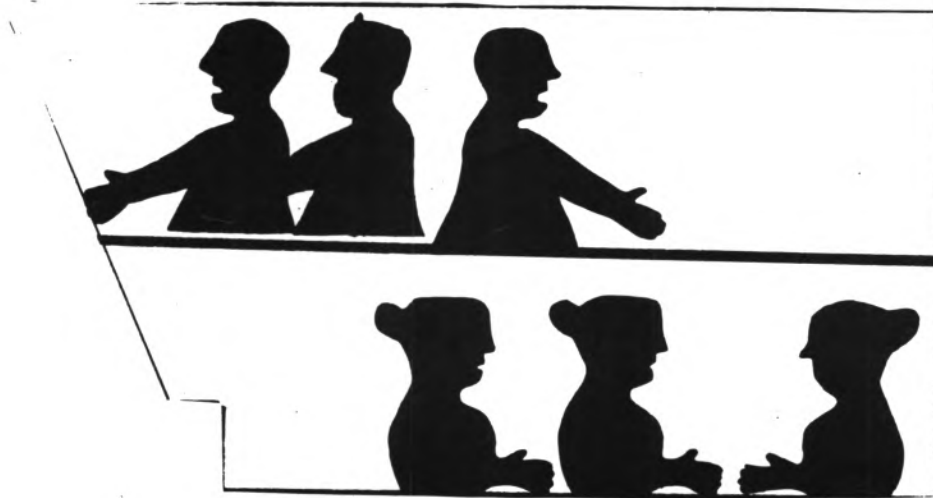
° "Vea en este número las mejores fotos del atentado de Hipercor", "las que no ha publicado ninguna otra revista". Titulars d'aquest tipus es pogueren llegir amb motiu de l'atemptat a un hipermercat barceloní, i es poden llegir sempre que es produeix alguna catàstrofe, ja sigui accident, desastre natural o terrorisme. El sensacionisme i la truculència utilitzats per vendre paper. I d'això en diuen informació...

° En Salvador volia esser batle i no ha pogut. De moment ha deixat el CDS. ¿Vos estranyaria que també, prest o tard, deixàs l'Ajuntament? A mi no. Temps al temps.

CAP ROIG



DIALEGS DE PA AMB FONTETA



E L V O T

- Quién es?
- Criat vostro.
- Ah, és vostè, Don Ramon? Passi, passi.
- Gràcies, Rosario. I bon vespre.

- Buenas noches. S'assegui, Don Ramon, s'assegui. I perdoni si les cadires són dures i velles i, mire usté, que fins i tot semblen brutes. I no ho són brutes, me pot ben creure. Jo las friego cada dia amb lejía, però, sabe usté? són tan velles...

- No s'amoini, Rosario. Amb el temps tot s'arreglarà.

- Però, mire usté, a una li fa consciència que usté, tan senyor i amb aquesta mudada tan bien planchá que lleva... Jo li asseguro que està neta, bien neta, como los chorritos del oro. En pot estar ben segur. Jo no miento, sabe usté? Em sap mal, però nosaltres no tenim butaques d'aquestes encoixinades. El meu Sidoró diu que enguany comprarem un tresillo. Perquè el meu Sidoró, sabe usté? ha fet molta feina, molta, muchas horas. I jo li dic que ens falten coses més necessàries que un tresillo, comprende usté? Però s'assegui tranquil, Don Ramón.

- Gràcies, Rosario, jo...

- Idò, com li anava diciendo, hi ha coses més necessàries, a una casa, que un tresillo. Per a una dona, cómo se lo explicaria a usté?

per una dona casada, i casada como Dios manda, sabe usté? lo más principal en una casa és el llit. El llit, comprende? El llit simbolitza, sabe usté? el santo matrimonio. La cama es el altar del hogar. I sinó, me digui què és una dona casada sense llit? Què és? Res. Nada. Idò, mire pod donde, el nostro llit és tan vell com les cadires. El mos donà una vecina. I m'entra una plorera... Cada vez que lo miro, m'entra una plorera... Una plorera... Ai, Dios mío! quina plorera que m'entra, sabe usté? quan pens en aquell llit tan redevonito que teniem a Guadix. Una cama, Don Ramón, una cama... Qué cama! De ferro niquelat, lluent, sabe usté? brillante como la plata. Como la mismísima plata! Perquè a Guadix, sabe usté, Don Ramon? teniem una casa que no hi faltava ni un amén. Preciosa, Don Ramon, preciosa! Se lo digo yo. No s'ho creuen les veïnades quan les cont la casa que teniem a Guadix. No s'ho creuen, sabe usté? no s'ho creuen. I em diuen, idò per què vengueres a arrossegar el cul per ací? Hi ha gent dolenta, verdà usté? molt dolenta. I no s'ho creuen no, Don Ramon, que allí tenguéssim una casa tan preciosa. Con sus visillos de bolillos, sus cortinitas de flores, els seus cossiols de geranis i de vauma-poma. I tota blanca, blanca com un glop de llet. Blanca de totes les blancors, sabe usté?

- Sí, ja sé el què és una casa blanca.

- ¿Qué va a saber usté, Don Ramon! Si aquí tota la blancor és de pintura. Plàstic! No ho sap. No, no ho sap el què és el blanc de Guadix.

(PASSA A LA PÀGINA SEQUIENT)

És una blancor de siglos, Don Ramon, de siglos, sabe usté? Calç posada cada dia, una passada sobre l'altra...

- Miri, Rosario, si vostè m'ho permet, jo he vengut per parlar-li de...

- Calle usté, Don Ramon, calle usté. Clar que l'hi permet. Parli, parli... Jo, és que, sabe usté? estic tot el sant dia sola, fent les meves feines, que a una casa sempre n'hi ha per fer de feines, moltes. Parece mentira, però quan més en fas més n'hi ha per fer, no s'acaben mai. Acabas a un costat i ja has de començar a l'altre. Que si rentar, i jo no tenc lavadora, sabe usté?, que si planxar, o espolsar, o treure els racons, que si no els treus la brutor s'acaramulla, o bé fregar el trespol, i jo, sabe usté? freg de genolls, no me va bé això de la fregona. Jo sempre li dic al meu Sidoró que la fregona és per gent tarada, per gent que no vol agenollar-se, i jo, gracias a Dios, soc molt religiosa, sabe usté? Molt religiosa.

- Si vostè m'ho permet, Rosario...

- Ja està clar que l'hi permet, Don Ramon, el que usté vulgui. Parli, parli... Idò jo, com li anava a dir, estic tot el dia sola, faenando, muda, sabe usté? Tot el dia callada, sense dir aquesta boca és meva, com un mújol. I tan prest com tenc ocasió, usté lo comprende, verdad Don Ramon?, me dispar, faig un tro, com una màquina. Idò igua, com una màquina. I això me calma els nervis, me relaxa, sabe usté? El pit se m'aixampla i em qued com a nova. Hi ha qui diu que el parlar fatiga. A mi no. Ben al contrari. Me reviscola, me dona força. Sap què és aceite de bacalao? Idò això, això. Talment una injecció d'oli de bacallà. Talment. Però... me perdoni, Don Ramon. A vegades perd la xaveta. Parli, parli...

- ...?

- Ja ho sé, Don Ramon, el meu Sidoró, que tot ho sap, m'ho ha dit que usté sortirà batle. El meu Sidoró, sabe usté? és molt poli... poli-qui... d'això, com se digui. Allí, en Guadix, sempre duia la bandera, a davant de tots, a la processó del Jueves Santo. I també m'ha dit, el meu Sidoró, que usté és d'aquell partit que no sé com es diu, perquè jo, sabe usté? sol alfabet, d'aquests que no han anat mai a escuela, ya me entiendo, no? Idò m'ha dit que és d'aquell partit que volen urbanitzar-ho tot. I qué bien, no? Tot ple de torres i hotels i apartamentos, cases a voler. Muy bien, Don Ramon, muy bien. Així el meu Sidoró, que és peón d'albañil, tindrà

feina per llarg, sabe usté?, i podrem comprar tresillos i llits i cadires noves i fregones... No, fregones no, que jo soc molt religiosa. Tanmateix, eh Don Ramon? els boscos de pins per què serveixen? Per res, només fan nosa. Estorben. I són bruts els pins, molt bruts. Tot és fullaraca. I les taques de reina males de llevar. Sap com se lleven les taques de reina? Amb oli. I què ho són de bonics, eh? aquests edificis nous, tan alts i tan blancs! Pintats. La meva casa de Guadix no era alta ni pintada: enjalbegada. Això sí, neta com una patena. Vostè serà un bon batle, n'estic segura. Sabrà fer ca seva. Un batle com toca, verdà usté?, amb mudada bona i corbata. A mi, sabe usté, m'agraden els homes amb corbata. Fa bo la corbata. El meu Sidoró quan se la posa, els diumenges i fiestas de guardar, sembla un senyor. També seria bo per ser batle, sabe usté? Posaria les coses en ordre. A treballar tots. Res de vagos. Tots a les ordres, menestrals i escribanos. Ell ho sap que el batle és el qui comanda, per això duu la vara. El meu Sidoró és molt llest, sabe usté? Jo no. Jo me pensava que l'escribano era el qui ho comandava tot, i no. El meu Sidoró ho sap i diu que l'escribano ha d'estar sempre a les ordres del batle. Ho sabia usté a això? Idò ara ja ho sap. A parlar clar. Ai, Virgen Santa, i vostè em volia parlar... Idò hable, hable.

- Jo, Rosario, ja no sé que dir-li. Vostè ja ho ha dit tot. I millor que jo, me pareix. Només em resta demanar a vostè i el seu marit que, a les pròximes eleccions, em votin a mi.

- Ah no, Don Ramon! Això no! Jo no he votat mai, i mai votaré. Soc molt religiosa jo. Don Baldomero, el meu capellà de Guadix, sempre em deia que això de votar era cosa de republicans i comunistes, per llevar el rei. I que és menjaven els infants i que cremaven els convents i que es tiraven les monges i que... I vostè que és comunista? Idò com és que vol votar? I que no és religiós vostè? Idò com és que vol votar? No, votar no, Don Ramon. Em demani una altra cosa, però votar no.

- Pensi, Rosario, el que li passarà si el seu Sidoró es queda sense feina. Pensi en el llit nou...

- Ai, Don Ramon, vostè és el dimoni disfressat amb mudada bona i corbata. Vostè ha vengut a temptar-me. I jo soc molt religiosa, sabe usté? En nombre del Padre y del Hijo y del Espiritu Santo, amén.

(VE DE LA PÀGINA 24)

Per acabar la crònica del mes de juliol, sols vull afegir que els meus comentaris pretenen únicament treure a la llum pública el que ha succeït, esportivament parlant. Intent fer-ho despassionadament en tots els temes i mir de ser

un simple transmissor de la notícia.

Gràcies, com sempre, per la vostra paciència i fins al mes que ve.

BIEL TORRES



GAVINES AFUADES



POLICIA MUNICIPAL

Salutacions, amics lectors de "Cap Vermell", aquí em teniu, com a de costum, una vegada al mes, per tal de contar-vos els aconteixements esportius locals.

Els mesos d'estiu són mesos de tranquil·litat pel que fa a l'esport. Els esportistes gaudeixen dels seus dies de vacances i aprofiten per a distreure's i relaxar-se de la tensió acumulada durant la passada temporada.

Però com que lo bo dura poc, l'equip de Tercera Divisió de l'Escolar ja ha començat els entrenaments de pretemporada.

Com ja havíem anticipat, en Paco Acuña deixà l'equip i ara les brilles estan en mans d'en Mascaró, de cara a la temporada 87-88. Pel que fa a cares noves, encara són pocs els fitxatges concrets, però puc assegurar els d'en Gayà i en Rosselló, de l'Artà. Es preveuen també, un reforç que vendrà del Manacor, i un altre o dos del Badia de Cala Millor. Esper que tots ells siguin encertats i no s'hagin de passar les peripècies de l'any passat.

Alguns jugadors del poble encara no han renovat la seva fitxa, com són els casos de Trini, Carlos, Aurelio i Palmer, pareixent poc probable la continuïtat dels dos últims. I ja que d'això parl, he de fer referència a la polèmica suscitada en el cas de n'Aurelio, ja que pareix que hauria rebut alguna amenaça de perdre el lloc de feina en cas de no firmar per l'Escolar. Jo dubt que això hagi passat, donada la serietat i el bon nom de la seva empresa. Supòs, donades les averiguacions que he fet i que crec que són fidedignes, que encara queda algun directiu xapat a l'antiga a qui li agrada recordar aquest personatge tan conegut com és Al Capone. Jo vaig parlar amb el propi jugador, qui em va ratificar les meves averiguacions, encara que tengué la discreció de no mencionar el nom del directiu esmentat. Per acabar d'estar segur, vaig parlar amb un directiu de confiança, que també em va confirmar la notícia. Per altra part, en Pep Gallego, de qui també vaig sol·licitar informació, em digué que no en sabia res del tema i que lo més probable era que es tractàs d'un malentès i exageracions de la gent.

Passem de Tercera Divisió a Tercera Regional. Enguany pareix ja segur que, altra vegada, tindrem la Tercera Regional en marxa, essent el possible entrenador en Miquel Bestard. Si és així, i comptant amb el suport i reolzament de la directiva, segur que aquest equip complirà perfectament la funció que té assignada i que no és altra que la de rodar als joves jugadors, per tal que, posteriorment, puguin passar al primer equip.

Vaig estar parlant amb en Pere Nebot per tal d'informar-vos del bàsquet local. La conclusió que vaig treure de la nostra conversa fou ben poc encoratjadora. En Pere pareix que ha tenguert ofertes per fitxar per un equip de la comarca, concretament de Son Carrió, i segons me digué, es probable que accepti, donat l'entusiasme i gran afició que hi ha a aquell poble. En Pere es queixa de les poques ganes que té la gent jove del nostre poble de jugar a bàsquet o a qualsevol altra cosa, i abans d'haver de treballar amb tanta desgana i desídia com troba, prefereix anar-se'n a un altre lloc. Me comentà que, en cas de quedar-se a Capdepera, hi hauria algunes baixes a l'equip i que, probablement, en Xisco Campins passaria a ser el segon entrenador.

En el II Torneig Festes del Carme, de bàsquet, es proclamà campió l'equip Gavines Afuades, amb en Vicenç Nadal com entrenador. Fou segon l'equip de la Policia Municipal, amb el sergent Terron com a "míster". Tercer va ésser l'equip Es Moll-Puig Ceguer, i darrers els Festosos. Possiblement, per les festes de Sant Bartomeu hi hagi un torneig, en el que hi estaria convidat un equip important de Mallorca.

Per poder dir qualche cosa de voley vaig anar a veure en Joan Moyà, l'entrenador de la passada temporada i del qui no vaig poder treure res en net. Em va dir que ell està cansat de lluitar contra tantes adversitats i que no en vol saber res, així que ha decidit deixar l'equip i dedicar-se a altres entreteniments.

En el Club Renshinkan tengué lloc, durant la setmana del 20 al 26 de juliol, un curset intensiu de judo, a càrrec d'un professor japonès, cinturó negre quart dan. Hi prengueren part, també, un grup de joves judokas de Palma. En Pep Mascaró i els seus pupils preparen unes demostracions per a les festes d'agost, on intentaran oferir quelcom variat respecte d'anys passats.

Els dies 8 i 9 d'agost, tindrà lloc a la pista poliesportiva del Camp Municipal d'Es Figueral, el I Trofeu de Futbol-Sala de Capdepera i Cala Rajada, on farà la seva presentació l'equip local Costa de Capdepera. Les eliminatòries seran les següents: Dia 8, Distribuciones Mirgasa-Mare Nostrum i RCD Espanyol de Barcelona-Costa de Capdepera. El dia 9 tendran lloc els partis per als tercer i quart lloc i la gran final. Aquest torneig està patrocinat per l'Ajuntament de Capdepera. A la pròxima edició de "Cap Vermell" esper poder oferir-vos un ampli comentari sobre aquest torneig i sobre la creació d'aquest nou club de futbol-sala Costa de Capdepera.